Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

Циклова комісія освітніх компонентів, що формують загальні та спеціальні компетентності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Людмила ЛЯШЕНКО
« 01 » вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
на 2026/2027 навчальний рік

Назва навчальної дисципліни	**Інновації в ортодонтичній стоматології**
Галузь знань	**22 Охорона здоров'я**
Спеціальність	**221 Стоматологія**
Освітньо-професійна програма	**Стоматологія ортопедична**
Форма навчання	денна
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Обсяг кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин	90 год.
Розробник:	**Віра МЕЛЬНИК**

Робочу програму розглянуто та
схвалено на засіданні ЦК ОКЗСК
протокол №1 від 01 вересня 2026 р.
Голова ЦК _____ Марина КІСІЛЬОВА

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Інновації в ортодонтичній стоматології”

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь, форма навчання		
Галузь знань	22 Охорона здоров’я	
Спеціальність	221 Стоматологія	
Освітньо-професійна програма	Стоматологія ортопедична	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Форма навчання:	денна	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Обсяг кредитів ECTS	3,0	
Загальна кількість годин:	*90*	
аудиторних	*42*	
Із них	*лекції*	*10*
	практичні заняття	*32*
Самостійна робота здобувача освіти, у тому числі індивідуальна робота	*48*	
Кількість модулів	*2*	
Форма підсумкового контролю	Диф.залік	
Найменування показників навчальної дисципліни		
Навч.рік підготовки	2025/2026	
Термін вивчення дисципліни	група 3-З - VI семестр	

Структура навчальної дисципліни та розподіл годин за семестрами відповідно до робочого навчального плану

Група	Семестр	Види занять				Семестровий контроль
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	
3-З	VI	**90**	**10**	**32**	**48**	Диф. залік

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Ефективність оволодіння практичними навичками та прийомами виготовлення ортодонтичних конструкцій в дитячому віці визначається за результатами освоєння навчального програмного матеріалу.

Теоретичні знання закріплюються набутими практичними навичками. При засвоєнні навчального матеріалу використовують декілька видів пам'яті: зорову, слухову, словарно-логічну та мануальну. Їх активізація забезпечується наявністю таблиць, муляжів, фантомних робіт, комп'ютерних програм, інших видів наочності. У програмі враховано новітні досягнення сучасної ортодонтії.

Після вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати:

- техніку безпеки в галузі;
- структуру надання ортодонтичної допомоги населенню;
- анатомо-фізіологічні особливості розвитку щелепно-лицевої ділянки у віковому аспекті;
- етіологію, патогенез та профілактику зубощелепних аномалій, їх класифікацію;
- класифікацію і принцип дії ортодонтичних апаратів;
- реактивні зміни в тканинах і органах порожнини рота під впливом дії ортодонтичних апаратів;
- принципи лікування зубощелепних аномалій брекет-системами та ортодонтичними апаратами;
- особливості протезування дефектів зубів та зубних рядів у дитячому віці.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- виконувати правила техніки безпеки в галузі;
- разом з лікарем-ортодонтом на діагностичних моделях конструювати ортодонтичні апарати;
- самостійно виготовляти знімні на незнімні конструкції ортодонтичних апаратів механічної, функціональної та комбінованої дії різного ступеня складності (апарати Крауза, Андрезена-Гойпля, Френкеля, Коркхауза, Катца, дуги Енгля та ін).

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- основи законодавства з охорони здоров'я людини;
- права та професійні обов'язки зубного техніка-ортодонта;
- юридичну відповідальність за неякісно виконану роботу.

При проведенні навчальної практики під керівництвом викладача рекомендується користуватися фантомами з інтактним зубним рядом.

ІІІ. Компетентності та очікувані результати навчання, формування яких сприяє дисципліна. Згідно освітньо-професійної програми «Стоматологія ортопедична» дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Компетентність	**Знання** **Зн1.** Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання	**Уміння/навички** **Ум1**. Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	**Комунікація** **К1**. Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання	**Автономія та відповідальність** **АВ1.** Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін

	та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	**Ум2**. Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних **Ум3.** Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	**К2.** Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	**АВ2.** Покращення результатів власної діяльності і роботи інших **АВ3.** Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
Інтегральна компетентність				
Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в стоматологічній діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів, пов'язаних з оцінкою та корекцією стоматологічного статусу пацієнта і може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.				
Загальні компетентності				
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1,Ум2	К1	АВ2, АВ3
ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Зн1	Ум1,Ум2	К1	АВ2, АВ3
ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1	Ум1,Ум2	К1	АВ2, АВ3
ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1	Ум1,Ум2	К1	АВ2, АВ3
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	Зн1	Ум1,Ум2	К1	АВ2, АВ3
Спеціальні компетентності				
СК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність відповідності до вимог санітарно-протиепідемічного режиму, безпеки життєдіяльності й охорони праці в галузі та протипожежної безпеки, регламентованих законодавством України.	Зн1	Ум1,Ум2	К1, К2	АВ2, АВ3
СК 3. Здатність раціонально організовувати фахову діяльність, здійснювати підготовку робочого місця, контролювати	Зн1	Ум1,Ум2	К1, К2	АВ2, АВ3

справність обладнання, забезпечувати належне зберігання та використання матеріалів, знаходити виправляти недоліки, пов'язані з упорядкуванням та укомплектуванням робочого місця.				
СК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення професійній діяльності, оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт, здійснювати самоконтроль за обсягом виконаної роботи.	Зн1	Ум1,Ум2	К1, К2	АВ2, АВ3
СК 9. Здатність працювати автономно та в колективі стоматологічного закладу, налагоджувати конструктивну роботу з кожним членом команди, застосовувати сучасні засоби комунікації з метою обміну професійним досвідом.	Зн1	Ум1,Ум2	К1, К2	АВ2, АВ3
СК 10. Здатність до професійної мобільності в умовах інтенсивного розвитку сучасних технологій, спроможність адаптуватися до нових умов фахової діяльності, оволодівати сучасною технікою та технологіями відповідно до потреб професійної діяльності.	Зн1	Ум1,Ум2	К1, К2	АВ2, АВ3
Додаткові спеціальні компетентності				

ДСК 2. Здатність до використання зуботехнічного обладнання, інструментарію на етапах виготовлення знімних, незнімних, бюгельних протезів, ортодонтичних апаратів та щелепно-лицевих конструкцій	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
ДСК 3. Здатність до використання теоретичних знань, практичних навичок та вмінь на етапах виготовлення зубних протезів, ортодонтичних апаратів та щелепно-лицевих конструкцій.	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3

Результати навчання. Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Інновації в ортодонтичній стоматології», які визначені освітньо професійною програмою «Стоматологія ортопедична» підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 221 Стоматологія є:

РН 3. Знаходити рішення фахових задач, дотримуючись правил, вимог, регламентованих законодавством.

РН 5. Упорядковувати робоче місце, контролювати справність обладнання, забезпечувати належне зберігання та використання матеріалів, знаходити та виправляти недоліки стосовно оснащення робочого місця, спираючись на нормативно-правові документи.

РН 6. Встановлювати пріоритетність при виборі матеріалів, інструментів, методів, обґрунтовано пояснювати виконання фахових завдань, прогнозуючи кінцевий результат.

РН 7. Вдосконалювати етапність професійних дій за допомогою поєднання двох або більше навичок.

РН 12. Демонструвати вміння працювати автономно та в колективі стоматологічного закладу, налагоджуючи конструктивну роботу з кожним членом команди з метою обміну професійним досвідом.

ДРН 1. Використовувати в практичній діяльності інформацію про фізичні, хімічні, механічні та біологічні властивості зуботехнічних матеріалів, металів та їх сплавів; обирати матеріали з урахуванням конкретного призначення, враховуючи показання та протипоказання; розуміти та аналізувати принципи роботи з основними та допоміжними зуботехнічними матеріалами.

ДРН 2. Обирати, використовувати, забезпечувати належне зберігання зуботехнічного обладнання, інструментарію; дотримуватися правил безпеки під час роботи з устаткуванням в основних та допоміжних приміщеннях лабораторії.
ДРН 3. Виготовляти зубні протези, ортодонтичні апарати, щелепно-лицеві конструкції, дотримуючись технологічних процесів, критеріїв оцінки якості виконаної роботи; виявляти причини, що призводять до технологічного браку, розробляти способи їх попередження та усунення.

VI. Програма навчальної дисципліни

№ п/п	Назва змістових модулів і тем	Всього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Конструктивні особливості виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів					
1.	Конструктивні особливості незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості виготовлення кап і кілець, тимчасових коронок	8	2	-	6
2.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів функціональної та механічної дії	8	2	-	6
3.	Виготовлення коронки Катца	12	-	6	6
4.	Виготовлення апарату Позднякової	12	-	6	6
Змістовий модуль 2. Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії					
5.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії	8	2	-	6
6.	Огляд брекет-систем	8	2	-	6
7.	Виготовлення капи Биніна	12	-	6	6
8.	Протезування в дитячому віці. Виготовлення знімного протезу на нижню щелепу	14	2	6	6
9.	Інновації в ортодонтії	6		6	-
10.	Диференційований залік	2	-	2	-
	Всього	**90**	**10**	**32**	**48**

V. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	К-ть год.
1.	Конструктивні особливості незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості виготовлення кап і кілець, тимчасових коронок	2
2.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів функціональної та механічної дії	2

3.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії	2
4.	Огляд брекет-систем	2
5.	Протезування в дитячому віці. Виготовлення знімного протезу на нижню щелепу	2
	Всього	**10**

VI. Теми практичних занять

№ п/п	Тема практичного заняття	К-ть год. на тему
1.	Виготовлення коронки Катца	6
2.	Виготовлення апарату Позднякової	6
3.	Виготовлення капи Биніна	6
4.	Виготовлення знімного протезу на нижню щелепу	6
5.	Інновації в ортодонтії	6
6.	Диференційований залік	2
	Всього	**30**

VII. Самостійна робота

№ п/п	Теми програми	Всього годин	Форма самостійної роботи
1.	Конструктивні особливості незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості виготовлення кап і кілець, тимчасових коронок	6	Підготовка мультимед. презентацій
2.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії	6	Самостійне відпрацювання практичної навички Підготовка мультимед. презентацій
3.	Виготовлення коронки Катца	6	Самостійне відпрацювання практичної навички
4.	Виготовлення апарату Позднякової	6	Підготовка мультимед. презентацій
5.	Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії	6	Підготовка мультимед. презентацій
6.	Огляд брекет-систем	6	Підготовка мультимед. презентацій
7.	Виготовлення капи Биніна	6	Самостійне відпрацювання практичної навички
8.	Виготовлення знімного протезу на нижню щелепу	6	Самостійне відпрацювання практичної навички
Всього:		**48**	

VIII. Зміст програми

Змістовий модуль 1. Конструктивні особливості виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів

ЛЕКЦІЯ

Конструктивні особливості незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості виготовлення кап, кілець і тимчасових коронок. Складові частини конструкцій незнімних ортодонтичних апаратів. Особливості виготовлення кілець, ортодонтичних (тимчасових) коронок, металевих і пластмасових кап. Техніка виготовлення і паяння трубок, гачків, петель для гумової тяги, пружних важелів, дуг, гвинтів, замків, штанг, похилих площин тощо.

ЛЕКЦІЯ

Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних конструкцій функціональної та механічної дії. Показання, характеристика, складові частини, техніка виготовлення ортодонтичних апаратів функціональної дії: капи Шварца, напрямної коронки Катца, апарата Курляндського зі знімною похилою площиною; профілактичних незнімних апаратів з решіткою для язика (при смоктанні язика) та з вестибулярною дугою (при смоктанні нижньої або верхньої губи).

Показання, характеристика, техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної дії Айзенберга з лицевою дугою, Гербста—Кожокару, Люрі (Лурі), Позднякової, розпірки та апаратів Коркгауза для лікування діастем, апаратів для витягування зубів та зубоальвеолярного занурення (вколочення), для повороту зубів навколо осі.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Тема 1. **Виготовлення напрямної коронки Катца на 12 зуб, апарата Коркгауза з вертикальними балками для лікування діастема на 11 та 21 зуби та розпірки (6 год)**

Заняття проводиться в зуботехнічній лабораторії з ортодонтії. *Обладнання*: гумова колба, шпатель для замішування гіпсу, зуботехнічний ніж, шпатель, пінцет, скальпель, крампонні щипці, круглогубці, кусачки, ортодонтичний дріт діаметром 1,0 мм, липкий віск, припой, паяльний апарат, портативна бормашини, шліф мотор, бори, диски, пасти ДОІ, бури, волосяні щітки, фільц, відбіл.

Використати 3 коронки, виготовлені на заняттях з дисципліни “Техніка виготовлення незнімних протезів”.

Практичні навички:

- виготовляти тимчасові ортодонтичні коронки;
- вигинати похилу площину з ортодонтичного дроту з перекладинами та паяти їх;
- виготовляти кільця з ортодонтичних коронок;
- виготовляти вертикальні балочки та паяти їх до кілець у ділянці медіального краю.

Здобувачі освіти повинні закріпити й удосконалити мануальні навички з:

- гіпсування деталей для паяння в підлиток;
- паяння деталей;
- вибілювання, обробки та полірування.

Тема 2. **Виготовлення апарату Позднякової (6 год)**

Заняття проводиться в зуботехнічній лабораторії з ортодонтії. *Обладнання*: гумова колба, шпатель для замішування гіпсу, зуботехнічний ніж, шпатель, пінцет, скальпель, крампонні щипці, круглогубці, кусачки, ортодонтичний дріт діаметром 1,0 мм, липкий віск, припой, паяльний апарат, портативна бормашини, шліф мотор, бори, диски, пасти ДОІ, бури, волосяні щітки, фільц, відбіл.

Використати коронки, виготовлені на заняттях з дисципліни “Техніка виготовлення незнімних протезів”.

Практичні навички:

- виготовляти тимчасові ортодонтичні коронки;
- виготовляти кільця з ортодонтичних коронок, паяти їх;

Здобувачі освіти повинні закріпити й удосконалити мануальні навички з:

- гіпсування деталей для паяння в підлиток;
- паяння деталей.

Змістовий модуль 2. Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії

ЛЕКЦІЯ

Техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної та комбінованої дії. Ретенційні апарати. Особливості виготовлення знімних та незнімних конструкцій. Показання, характеристика, складові частини, техніка виготовлення незнімних ортодонтичних апаратів механічної дії: дуг Енгля (стаціонарної, експансивної та ковзної), апарата Айнсворта, Мершона, Левковича, Дерихсвайлера.

Показання, характеристика, складові частини, техніка виготовлення незнімного ортодонтичного апарата комбінованої дії Гуляєвої. Характеристика та призначення ретенційних апаратів. Знімні та незнімні конструкції ретенційних апаратів: подовжені коронки, спаяні кільця, кільця або коронки з вестибулярною, оральною дугами та відростками, базиси пластмаси. Застосування лікувальних ортодонтичних апаратів як ретенційних.

ЛЕКЦІЯ

Огляд брекет-систем. Переваги та недоліки. Історія розвитку лікування зубо-щелепних аномалій технікою прямої дуги.

Складові частини брекет-системи. Показання та протипоказання до їх застосування. Переваги та недоліки. Вестибулярна та лінгвальна брекет-системи, їх характеристика, фіксація на зубах. Важливість ретенційного періоду та фактори, що впливають на виникнення рецидивів. Значення гігієни порожнини рота під час лікування брекет-системами. Техніка безпеки з боку лікаря та пацієнта під час фіксації брекетів.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Тема 3. **Виготовлення капи Биніна(6 год)**

Заняття проводиться в зуботехнічній лабораторії з ортодонтії. *Обладнання:* гумова колба, шпатель для замішування гіпсу, зуботехнічний ніж, шпатель, скальпель, хімічний олівець, крампонні щипці, круглогубці, апарат Володкіна, кусачки, ортодонтичний дріт діаметром 0,6—0,8 мм, липкий пластир, базисний та липкий віск.

Практичні навички:

- вигинати стандартні дуги Енгля;
- моделювати похилу площину під кутом 30-45 градусів до осі верхніх зубів.

Здобувачі освіти повинні закріпити і удосконалити мануальні навички з:

- виготовлення гіпсової моделі;

ЛЕКЦІЯ

Протезування в дитячому віці. Виготовлення знімного протезу на нижню щелепу. Термін прорізування тимчасових зубів. Показання до протезування дітей залежно від віку. Протипоказання до протезування дітей. Особливості протезування в тимчасовому віці, змінному та постійному прикусах. Поняття ретенційний період, його характеристика.

Порівняльна характеристика тимчасових і постійних коронок. Мостоподібні протези з одно- та двобічною фіксацією. Їх характеристика та особливості виготовлення.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Тема 4. Виготовлення знімного протеза на нижню щелепу- 6 год

Заняття проводиться в зуботехнічній лабораторії з ортодонтії. *Обладнання:* гумова колба, шпатель для замішування гіпсу, зуботехнічний ніж, шпатель, скальпель, хімічний олівець, крампонні щипці, круглогубці, апарат Володкіна, кусачки, ортодонтичний дріт діаметром 0,6—0,8 мм, липкий пластир, базисний та липкий віск.

Практичні навички:

- виготовлення ортодонтичних кламерів із дроту;
- моделювання воскової репродукції знімного базису зі штучними зубами.

Тема 5. Інновації в ортодонтії

Цифрова та 3-Д діагностика. Штучний інтелект (AI) в ортодонтії. Сучасні апарати- елайнери. Методи прискорення ортодонтичного лікування.

Практичні навички:

- здатність до професійної мобільності в умовах інтенсивного розвитку сучасних технологій, спроможність адаптуватися до нових умов фахової діяльності, оволодівати сучасною технікою та технологіями відповідно до потреб професійної діяльності.

IX. Форми та методи контролю

Форми контролю знань здобувачів освіти:

- поточний;
- оцінювання практичних навичок;
- семестровий підсумковий (диференційований залік)
- оцінювання самостійної роботи

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу та набутих практичних навичок під час виконання практичних робіт (алгоритмів).

IX. Перелік практичних навичок

1) виготовляти тимчасові ортодонтичні коронки;
2) вигинати похилу площину з ортодонтичного дроту з перекладинами та паяти їх;
3) виготовляти кільця з ортодонтичних коронок;
4) виготовляти вертикальні балочки та паяти їх до кілець у ділянці медіального краю.
5) виготовляти тимчасові ортодонтичні коронки;
6) виготовляти кільця з ортодонтичних коронок, паяти їх;
7) вигинати стандартні дуги Енгля;
8) моделювати похилу площину під кутом 30-45 градусів до осі верхніх зубів.
9) виготовлення ортодонтичних кламерів із дроту;
10) моделювання воскової репродукції знімного базису зі штучними зубами.

IX. Перелік питань до диференційованого заліку

1. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Василенко.
2. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Позднякової.
3. Показання, принцип дії, етапи виготовлення напрямної коронки Катца.
4. Дуги Енгля, їх різновиди, принцип дії, використання, етапи виготовлення.
5. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Коркгауза для лікування діастем.
6. Показання, принцип дії, етапи виготовлення капи Шварца.
7. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарату Айзенберга з лицевою дугою.
8. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Курляндського з знімною похилою площиною.
9. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Гуляєвої.
10. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарату Айнсворта.
11. Показання, принцип дії, етапи виготовлення підборідної пращі.
12. Показання, принцип дії, етапи виготовлення апарата Мершона.
13. Особливості виготовлення тимчасових ортодонтичних коронок.
14. Особливості виготовлення мостоподібних протезів для дітей.
15. Особливості виготовлення знімних протезів для дітей.
16. Особливості виготовлення штифтових зубів для дітей.
17. Особливості виготовлення вкладок для дітей
18. Показання, характеристика, етапи виготовлення апарату Деріхсвайлера.
19. Порівняльна характеристика тимчасових і постійних зубів.
20. Постійний прикус і його характеристика, ознаки ортогнатичного прикусу в положенні центральної оклюзії.
21. Основні методи ортодонтичного лікування, характеристика їх.
22. Принцип дії, переваги та недоліки механічно діючої апаратури.
23. Принцип дії функціонально-діючої апаратури.
24. Термін прорізування постійних зубів.
25. Ретенційні апарати, призначення, принцип дії, термін використання.
26. Великі і малі сили в ортодонтії.
27. Вікові показання до ортодонтичного лікування.
28. Термін прорізування тимчасових зубів.
29. Показання до протезування дітей залежно від віку.
30. Протипоказання до протезування дітей.
31. Особливості протезування в тимчасовому віці, змінному та постійному прикусах.
32. Поняття ретенційний період, його характеристика.
33. Порівняльна характеристика тимчасових і постійних коронок.
34. Мостоподібні протези з одно- та двобічною фіксацією. Їх характеристика та особливості виготовлення.
35. Знімні й незнімні профілактичні апарати, показання до їх виготовлення.
36. Протези-апарати, принцип дії, особливості їх конструкцій.
37. Аномалії прикусу в сагітальному напрямі, причини їх виникнення та методи лікування залежно від віку.

38. Аномалії прикусу в трансверзальному напрямі, причини їх виникнення та методи лікування залежно від віку.
39. Аномалії прикусу у фронтальній ділянці, причини їх виникнення та методи лікування залежно від віку.
40. Аномалії окремо розташованих зубів, причини їх виникнення та методи лікування залежно від віку.
41. Різновиди брекет-систем, характеристика їх.

IX. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання навчальних досягнень проводиться відповідно до чинного «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти КЗ СОР "Сумський фаховий медичний коледж", за 4-х бальною системою оцінювання.

Оцінка «відмінно» ставиться, коли здобувач освіти виявляє глибокі і міцні знання навчального матеріалу в обсязі робочої програми дисципліни, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий із основною, а також додатковою літературою з навчальної дисципліни. Володіє уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо- професійною програмою. Здатний демонструвати практичні навички та вміння розв'язувати різнорівневі завдання професійної діяльності. При виконанні практичних навичок повністю і без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі, застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму, володіння навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. Уміє оцінювати емоційний стан та соціальну поведінку. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 90 - 100% від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «добре» ставиться, якщо здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для розв'язання практичних завдань, але допускає окремі неточності. У відповіді простежується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною. Здобувач виявляє ґрунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі. При виконанні практичних навичок може допускати помилки в підготовчому етапі. Алгоритми дій виконуються у правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 75 - 89% від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «задовільно» ставиться, якщо здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях спирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Відповіді не відображають самостійного розуміння теми. Не завжди робить правильні логічні висновки й узагальнення. Намагається оволодіти уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо-професійною програмою. Недостатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я і фармації. Здатний виконувати практичні навички й уміння типових завдань діяльності, відповідно до теми. При виконанні практичних навичок досягає бажаного результату, але може порушувати послідовність виконання процедур, не може чітко вказати покази і протипоказання для здійснення процедури, не чітко виконуються підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичної навички. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 55 - 74 % від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у освітньому процесі є пасивною, відповіді в більшості є неправильними або дуже поверховими, не здатний відтворювати практичні навички або допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта. При тестовому контролі дає правильні відповіді менше ніж на 55 % від загальної кількості тестових завдань.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

Матеріал для самостійної роботи здобувачів освіти, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

− рівень засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;

− обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу.

Критерії оцінювання практичних навичок

Оцінювання практичних навичок проводиться з метою визначення правильного виготовлення ортодонтичних апаратів. Оцінювання здійснюється в процесі демонстрації практичних навичок.

Оцінка	**Критерії оцінювання**
«5»	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, виконує практичну навичку без помилок. Ортодонтичний апарат повністю відповідає естетичним та практичним вимогам
«4»	При демонстрації практичної навички допускаються неточності та незначні помилки, але ці помилки виправлені самим здобувачем освіти під наглядом викладача
«3»	В цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу. Виконання практичної навички проведено з недоліками. Ортодонтичний апарат не відповідає естетичним та практичним вимогам
«2»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, поверхнево його викладає. Ортодонтичний апарат виконаний не правильно

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється в формі диференційованого заліку

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, задачі, ситуаційні завдання, практичні навички, програмне комп’ютерне тестування, що передбачає перевірку засвоєння здобувачем освіти програмного матеріалу дисципліни.

Оцінка	**Критерії оцінювання диф.заліку**
«5»	Здобувачу освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою. При виконанні практичних навичок припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати. Правильно вирішив тестові завдання (90-100%). Практичну навичку виконав згідно алгоритму. Ортодонтичний апарат повністю відповідає естетичним та практичним вимогам
«4»	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Правильно вирішив тестові завдання (75-89%). Допустив незначні помилки при демонстрації практичної навички згідно алгоритму

«3»	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу. Правильно вирішив тестові завдання (55-74%). Виконання практичної навички проведено з недоліками. Ортодонтичний апарат не відповідає естетичним та практичним вимогам
«2»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, поверхнево його викладає. Допускає суттєві помилки при демонстрації практичної навички згідно алгоритму. Правильно вирішив тестові завдання не менше ніж 55%. Ортодонтичний апарат виконаний не правильно

XIII. Рекомендована література:

Основна:

1. Лабораторні етапи виготовлення ортопедичних конструкцій зубних протезів : навч.-наоч. посіб. / М. М. Рожко, Т. М. Дмитришин, І. В. Палійчук [та ін.] ; за ред. М. М. Рожка. — Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. — 244 с.
2. Фліс П.С. Ортодонтія, 2008.
3. Фліс П.С. Технологія виготовлення ортодонтичних та ортопедичних конструкцій у дитячому віці 2013.

Додаткова:

1. Трофименко К.Л., Куроєдова В.Д. – Сучасний підхід до раннього ортодонтичного лікування. Монографія. Полтава, 2016.
2. Куроєдова В.Д., Галич Л.Б. – Ортодонтичний атлас шкідливих дитячих звичок. Полтава, 2017.
3. Куроєдова В.Д., Галич Л.Б., Головко Н.В. – Атлас ортодонтичних апаратів, 2018.
4. Галич Л.В., Куроєдова В.Д., Галич Л.Б. – Вплив типу росту нижньої щелепи на особливості прикусу другого класу за Енглем. Полтава, 2019.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Людмила ЛЯШЕНКО
« 01 » вересня 2026 р.

Доповнення та зміни до робочої програми навчальної дисципліни «Інновації в ортодонтичній стоматології» на 2026/2027 навчальний рік

У зв'язку із відсутністю змін до навчального плану, а саме збільшення обсягу дисципліни до 3,0 кредитів ЄКТС: збільшено обсяг практичних занять на 2 години додано тему практичного заняття "Інновації в ортодонтії" тривалістю 6 годин та зменшено час відведений на диференційований залік із 6 год до 2 годин, також збільшено обсяг годин самостійної роботи на 18 год.

Викладач Віра МЕЛЬНИК

Робочу програму розглянуто та
схвалено на засіданні ЦК ОКЗСК
протокол №1 від 01 вересня 2026 р.
Голова ЦК _____ Марина КІСІЛЬОВА